

Stanovisko Ministerstva zdravotnictví k výkladu kritéria vyloučení radiačních pracovníků potenciálních dárců tkání a buněk z důvodu expozice zdraví škodlivému ionizujícímu záření

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) na základě stanovisek Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, Společnosti radiační onkologie, biologie a fyziky a Pracovní skupiny ministerstva pro lékařské ozáření vydává toto stanovisko k výkladu [Přílohy č. 3 části B bodu 2.3. písmene d\) vyhlášky č. 422/2008 Sb.](#), o stanovení bližších požadavků pro zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 422/2008 Sb.“).

Předmětné ustanovení vyhlášky č. 422/2008 Sb. zní:

„2.3. S výjimkou části A podbodů 1.1. a 1.15 se uplatňují stejná kritéria vyloučení jako u zemřelých dárců. V závislosti na typu tkání a buněk se doplní další specifická kritéria vyloučení, jako je například [...] d) expozice zdraví škodlivému ionizujícímu záření.“

Ministerstvo uvedené specifické kritérium vyloučení žijících dárců vykládá tak, že toto kritérium je naplněno pouze tehdy, došlo-li k vystavení darovaných tkání a buněk ionizujícímu záření v takovém rozsahu, který měl potenciál nepříznivě ovlivnit jejich funkčnost.

Toto kritérium tedy není automaticky naplněno u každého potenciálního dárce, který byl vystaven jakémukoli ionizujícímu záření, nýbrž expozice potenciálního dárce takovému ionizujícímu záření musí být takového rozsahu, který objektivně představuje riziko funkčnost darovaných tkání.

Na druhé straně pouhý fakt, že je potenciální dárce radiačním pracovníkem, takového dárce *a priori* z dárcovství nevylučuje. Naopak, prakticky žádný radiační pracovník by neměl být za celý svůj profesní život vystaven takovému ozáření, které by mohlo jakkoli ovlivnit vhodnost jeho tkání nebo buněk pro účely dárcovství.

Pouze ve výjimečných případech, kdy se v profesní historii radiačního pracovníka vyskytuje např. ozáření v důsledku radiační nehody nebo havárie nebo zdravotní sledování z důvodu vnitřní kontaminace radionuklidovým zdrojem, je v případě zvažování dárcovství tkání nebo buněk třeba individuálně posoudit dopad takové události na jeho tkáně nebo buňky a zvážit případné vyloučení z dárcovství.

Údaji o profesním ozáření každého radiačního pracovníka disponuje Státní úřad pro jadernou bezpečnost, který v případě podezření na výskyt takové události v profesní historii radiačního pracovníka může tyto údaje poskytnout poskytovateli zdravotních služeb, který zvažuje dárcovství tkání nebo buněk od dané osoby.

S ohledem na potenciální výkladové nejasnosti zde řešeného ustanovení vyhlášky č. 422/2008 Sb. ministerstvo do budoucna nevylučuje jeho bližší konkretizaci za účelem

odstranění těchto nejasností, v tuto chvíli ovšem na základě stanovisek Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, Společnosti radiační onkologie, biologie a fyziky a Pracovní skupiny ministerstva pro lékařské ozáření poskytuje nadepsaný výklad jeho obsahu.

Ing. Mgr. Venuše Škampová
ředitelka odboru zdravotní péče

podepsáno elektronicky

Stanovisko ministerstva č. j. MZDR 8421/2025-3/OZP vychází z relevantní právní úpravy účinné ke dni 1. dubnu 2025.

